

Υλοποίηση Business Plan της ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ “Οικομουσείο Ζαγορίου” στα πλαίσια του Προγράμματος Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ

Business Plan ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Ομάδα Εργασίας

Κατερίνα Βασιλειάδου
Κωνσταντίνα Γούδα
Γιώργος Καραμπάς
Παναγιώτα Κουτσούκου
Μαρία Τζόκα

‘Το Ζαγόρι είναι γραφή δύσκολη, δεν προσφέρεται για ερμηνείες πρόχειρες. Για να καταλάβεις πρέπει να το δεις από πολλές μεριές. Χρειάζεται ν’ ανεβείς στις βουνοκορφές του, ν’ αφήσεις το μάτι να πλανηθεί στην άπλα του ορίζοντα, κάπου θ’ αγγίζει και τη γαλάζια θάλασσα, για να προσδιορίσεις έτσι το γεωγραφικό στίγμα και τα περιγράμματα της μορφής του, διαφορετικά κάθε φορά που αλλάζεις σκοπιά θεώρησης. Να περπατήσεις ύστερα στους βατούς δρόμους και να σκαφαλώσεις σ’ απόκρημνες πλαγιές, να γευτείς τις κρυφές χαρές της παρθένας φύσης, σπάνια απόλαυση στην εποχή μας. Να σεργιανίσεις στα έρημα καλντερίμια των χωριών του, με συντροφιά τις μνήμες των ανθρώπων, για να πιάσεις τον παλμό μιας εποχής που χάθηκε, χωρίς ελπίδα επιστροφής. Να καταδυθείς στα έγκατα της έγκατα της ιστορίας για ν’ ανασύρεις απ’ εκεί θησαυρούς αρίφνητους – τι σοφία, τι παιδεία, τι μορφές πολιτισμού και κανόνες ζωής, ατομικής και ομαδικής, μένουν ακόμα εκεί, καταχωνιασμένοι – και ν’ αφουγκραστείς τις μυστικές κλήσεις της γης που κρατούσε κοντά της, σε παλιούς καιρούς τους ανθρώπους δεμένες μαζί της ως θάνατο, έτσι που να ξεκινούν από τα πέρατα του κόσμου για ν’ αναπάμουν το κορμί τους στην αγκαλιά της.’

I. N. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
 Ζαγόρι. Δοκίμιο Ανθρωπογεωγραφίας
 ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ ΒΙΟΣ. Ριζάρειον Ίδρυμα

Έχοντας αντιληφθεί ότι οι κοινωνικο-οικονομικές αλλαγές που συντελούνται τις τελευταίες δεκαετίες επιδρούν καθοριστικά στην σταδιακή απώλεια της συλλογικής μνήμης της τοπικής κοινωνίας του Ζαγορίου, θέσαμε ως στόχο την εκ νέου ενεργοποίηση του πληθυσμού σε σχέση με το περιβάλλον προσφέροντας εναλλακτικούς τρόπους τουριστικής ανάπτυξης και προώθησης. Με τη διαρκή και ενεργό συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στις διαδικασίες ερμηνείας και αναπαράστασης να αποτελεί βασικό μας μέλημα, το Οικομουσείο Ζαγορίου αποσκοπεί στη διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης το τόπου.

Η οργάνωση του Οικομουσείου βασίζεται στη συμμετοχή κρατικών-τοπικών φορέων και κατοίκων της περιοχής. Έτσι ευαισθητοποιεί και ενεργοποιεί το κοινωνικό σύνολο και πείθει τον καθένα ότι πολύπλοκα ζητούμενα όπως η διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προστασία του περιβάλλοντος μας αφορούν όλους. Άλλωστε συλλογική ταυτότητα σημαίνει συστηματική ανάλυση και επεξεργασία του παρελθόντος, ανάγνωση των αξιών που δημιουργήσαν άλλοι πριν από εμάς αλλά και γνωριμία με το παρόν και τις κοινωνικές δυνάμεις που θα χτίσουν το μέλλον.

Το Οικομουσείο Ζαγορίου ιδρύθηκε το φθινόπωρο του 2014. Είναι ένας φορέας κοινωνικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής δράσης που λειτουργεί με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης. Αποτελεί ένα μουσείο γεωγραφικά προσδιορισμένο και κοινωνικά προσανατολισμένο με κύριο στόχο τη διατήρηση, μελέτη και ανάδειξη του Ζαγορίου ως τοπίου σχεσιακών και δυναμικών διεργασιών.

Για την επίτευξη των παραπάνω, σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε συνεργασία ειδικών επιστημόνων και τοπικής κοινότητας, προγράμματα καταγραφής και τεκμηρίωσης της κληρονομιάς του Ζαγορίου τα οποία αποσκοπούν στην δημιουργία εκθέσεων, εκδόσεων, εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων προσέγγισης κοινού. Ακόμα, επιδιώκοντας τη δημιουργία ποικιλίας αναπαραστάσεων των τοπικών ταυτοτήτων θα δοθεί έμφαση στη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία και στη σύνδεσή της με τις τοπικές δραστηριότητες και προϊόντα.

Το Οικομουσείο είναι μια δομή που διαχειρίζεται την προστασία και την αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με στόχο την τοπική ανάπτυξη. Η βασική αρχή του Οικομουσείου συνίσταται στο ότι τα μνημεία μιας περιοχής παραμένουν «in situ» αντικατοπτρίζοντας ζωντανές μαρτυρίες μιας συγκεκριμένης εποχής. Η επικοινωνία με

τους επισκέπτες περιλαμβάνει πτυχές της κοινωνικής ζωής, των παραγωγικών διαδικασιών, της κοινωνικοοικονομικής και της φυσικής ιστορίας του τόπου. Επομένως το Οικομουσείο είναι «ζωντανό» στη δράση του και «ανοιχτό» στον κόσμο. Παράλληλα ερμηνεύει την πνευματική, κοινωνική και οικονομική εξέλιξη του τοπικού πληθυσμού, η οποία είναι άμεσα συνδεδεμένη με το φυσικό περιβάλλον και τις επιδράσεις του στον καθορισμό της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του. Το πεδίο δράσης ενός Οικομουσείου μπορεί να επεκτείνεται σε όλα τα κοινά αγαθά του τόπου και του πληθυσμού και να ασχολείται με ένα πλήθος αντικειμένων:

- **Την πολιτιστική ανάπτυξη:** το Οικομουσείο είναι ένας χώρος μνήμης και συμμετέχει στην ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας. Μπορεί να οργανώνει δραστηριότητες που βοηθούν τη μετάδοση των παραδόσεων και της τεχνογνωσίας στις νεώτερες γενιές.
- **Την κοινωνική ανάπτυξη:** το Οικομουσείο μπορεί να προτείνει δραστηριότητες ένταξης στην αγορά εργασίας, για άτομα με κοινωνικές δυσκολίες, με έργα όπως η συντήρηση των μονοπατιών ή η αναστήλωση παραδοσιακών κτιρίων και μνημείων.
- **Την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος:** δεδομένου ότι το φυσικό περιβάλλον αποτελεί συγχρόνως έναν πολύτιμο πόρο και ένα συγκριτικό πλεονέκτημα που μπορεί να βοηθήσει την τοπική ανάπτυξη, το Οικομουσείο οφείλει να εξασφαλίζει την προστασία και την ανάδειξή του. Μέσα σε αυτό το πνεύμα οργανώνονται ημερίδες και επιστημονικά συνέδρια, σχεδιάζονται μονοπάτια ερμηνείας του χώρου, προωθούνται τα φαρμακευτικά βότανα κτλ.
- **Τη δημογραφική ανάπτυξη:** στην Ευρώπη η αξιοποίηση μιας απομακρυσμένης περιοχής μέσω ενός Οικομουσείου συντέλεσε στην συγκράτηση του πληθυσμού που ήδη υπήρχε αλλά και στην προσέλκυση νέου. Πρόκειται για αστούς που σήμερα έχουν όλο και περισσότερες δυνατότητες να εργασθούν στην ύπαιθρο και αναζητούν μια ποιότητα ζωής. Το Οικομουσείο μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και να εκφράσει τη δυναμική της περιοχής.
- **Την οικονομική ανάπτυξη:** είναι προφανές ότι ο τουρισμός μπορεί να παίξει μεγάλο ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση. Το Οικομουσείο αποτελεί τη σύνθεση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς συντελώντας στη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος. Ο πολιτιστικός τουρισμός και ο γεωτουρισμός ως ήπιες μορφές τουριστικής ανάπτυξης, αποτελούν τα πλέον σύγχρονα μοντέλα βιώσιμου θεματικού τουρισμού.

Συνήθως η λειτουργία ενός Οικομουσείου αφορά δύο χώρους: ενός μουσείου (στεγασμένου) που αφορά τη φυσική και ανθρώπινη ιστορία της περιοχής και ενός δεύτερου (υπαίθριου), που περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτιστικών και φυσικών μνημείων της. Οι επισκέψιμες διαδρομές (στεγασμένες και υπαίθριες) με την κατάλληλη οργάνωση θα εξασφαλίζουν τη διάχυση της γνώσης για την κατανόηση των πολιτιστικών, φυσικών, κοινωνικών και οικονομικών αλλαγών του χώρου ώστε να αναδειχθεί η τοπική ταυτότητα του παρελθόντος και του παρόντος.

Στις 8 Μαΐου του 2014, στα Ιωάννινα, συστάθηκε ο Αστικός Συνεταιρισμός Κοινωνικού Σκοπού περιορισμένης ευθύνης, με την επωνυμία «ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ» και το διακριτικό τίτλο «ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ» σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα.

Η συνιστώμενη Κοιν.Σ.Επ. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με περιορισμένη ευθύνη των μελών του με εμπορική ιδιότητα και κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Έδρα του συνεταιρισμού ορίστηκε ο Δήμος Ζαγορίου της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων.

Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του, ο συνεταιρισμός μπορεί, για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, να ιδρύει και να διατηρεί υποκαταστήματα ή γραφεία οπουδήποτε.

Τα μέλη της ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ:

- 1) Κατερίνα Βασιλειάδου, μαθηματικός MCs στην ανάλυση μεγεθών των μετακινούμενων πληθυσμών
 - 2) Κωνσταντίνα Γούδα, οικονομολόγος με ειδίκευση στην αειφόρο ανάπτυξη
 - 3) Γιώργος Καραμπάς, οικονομολόγος με MCs στην Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα
 - 4) Κουτσούκου Παναγιώτα, αρχιτέκτονας με MCs στην ανάπτυξη των υποβαθμισμένων περιοχών
 - 5) Μαρία Τζόκα, μηχανικός Χημείας Υλικών με MCs Χημεία και τεχνολογία Υλικών
- συμφώνησαν και συναποδέχθηκαν την ίδρυση Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης με σκοπό του την επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και την εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

Ειδικότερα, σκοπός του Συνεταιρισμού είναι η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών της συλλογικότητας (πολιτισμός, περιβάλλον, οικολογία, εκπαίδευση, παροχές κοινής ωφέλειας, αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, διατήρηση παραδοσιακών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων κ.α.) που προάγουν το τοπικό και συλλογικό συμφέρον, την προώθηση της απασχόλησης, την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και την ενδυνάμωση της τοπικής ή περιφερειακής ανάπτυξης.

Για την ευόδωση των σκοπών του ο Συνεταιρισμός μπορεί να ασκήσει οποιασδήποτε μορφής οικονομική δραστηριότητα παραγωγικού, καταναλωτικού, εμπορικού, μεταφορικού, τουριστικού, οικοδομικού, αναπτυξιακού, κοινωνικού, εκπαιδευτικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα.

Για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του ο Συνεταιρισμός μπορεί να αναπτύσσει συνεργασίες με φορείς, ιδιώτες, επιχειρήσεις κλπ. της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Συγκεκριμένα οι σκοποί του Συνεταιρισμού εξειδικεύονται στην άσκηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

1. Παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και ενημέρωσης σχετικά με το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την κοινωνία του Ζαγορίου.
2. Διοργάνωση σεμιναρίων/ εργαστηρίων και εκδηλώσεων
3. Εκδόσεις
4. Συλλογή και διατήρηση αρχειακού υλικού
5. Ψηφιοποίηση τεκμηρίων υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς
6. Ανάπτυξη ερευνητικού έργου, συμμετοχή σε ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα
7. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης σε δημόσιους φορείς και ιδιώτες
8. Παραγωγή εποπτικού και ενημερωτικού υλικού
9. Προβολή και προώθηση φυσικού/δομημένου και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
10. Παραγωγή και εμπορία τοπικών προϊόντων
11. Παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας και εστίασης

Οι σκοποί και η λειτουργία του Συνεταιρισμού διέπονται από τις ακόλουθες βασικές αρχές:

α) την προαγωγή της κοινωνικής ωφέλειας μέσω της παραγωγής αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών συλλογικού και κοινωνικού χαρακτήρα,

β) την πρόταξη του άτομου και της εργασίας έναντι του κεφαλαίου

γ) τη χρησιμοποίηση των κερδών του για την ανάπτυξη της απασχόλησης και την διεύρυνση των εργασιών του

δ) την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης

ε) την αρχή της ισότητας

ζ) την αρχή της αλληλεγγύης

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) Να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και να συνεργάζονται στη λειτουργία του Συνεταιρισμού και να απέχουν από ενέργειες που βλάπτουν τα συμφέροντά του.

β) Να τηρούν τις διατάξεις του Καταστατικού του Συνεταιρισμού, να ακολουθούν τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και της Διοικούσας Επιτροπής και να προστατεύουν τα συμφέροντά του.

2. Τα μέλη ευθύνονται για τα χρέη του Συνεταιρισμού έναντι των τρίτων, ο καθένας εις ολόκληρον και μέχρι του ποσού της συνεταιριστικής του μερίδας.

3. Κάθε νέο μέλος υποχρεούται να καταβάλει εκτός από το ποσό της μερίδας του και εισφορά ανάλογη προς την καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης. Η εισφορά αυτή φέρεται σε ειδικό αποθεματικό.

4. Τα μέλη του Συνεταιρισμού, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, υποχρεούνται να καταβάλλουν την αναλογία τους στο χρηματικό ποσό που τυχόν απαιτείται για την κάλυψη ζημιών του Συνεταιρισμού.

Η διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι απεριόριστη.

Η αγορά στην οποία απευθύνεται η επιχείρηση ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ είναι κυρίως ο εναλλακτικός τουρισμός.

Η μαζικότητα στον τουρισμό εξακολουθεί να υπάρχει, αλλά με την έννοια πλέον της μετακίνησης μεγάλου αριθμού τουριστών σε ειδικές μορφές αποδράσεων. Τα τελευταία χρόνια, οι επισκέπτες ενδιαφέρονται όχι μόνο για την επίσκεψη αλλά και για την ανακάλυψη, την εμπειρία, τη συμμετοχή και τη γνώση ειδικότερων στοιχείων που εμπλέκονται στο κομμάτι της ιστορίας και της καθημερινότητας του προορισμού.

Ο εναλλακτικός τουρισμός σε αντίθεση με τον μαζικό τουρισμό απευθύνεται σε μεμονωμένες ομάδες ατόμων με διάφορα ενδιαφέροντα όπως, τη φύση, τον πολιτισμό, τη θρησκεία, την παράδοση. Στις μέρες μας, όλο και περισσότεροι τουρίστες επιλέγουν μια εναλλακτική μορφή τουρισμού θέλοντας να αποκτήσουν νέες εμπειρίες και να διασκεδάσουν.

Την εταιρία χαρακτηρίζει η διεπιστημονικότητα των μελών της με παρονομαστή την ολιστική προσέγγιση του εγχειρήματος της δημιουργίας ενός ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟΥ που απαιτεί καινοτόμες και αειφόρες δράσεις βασιζόμενες στη εξωστρέφεια.

Το Οικομουσείο στοχεύει στο να καλύψει τις ανάγκες μιας απαιτητικής αγοράς που αναζητά εναλλακτικές μορφές βιωματικού τουρισμού (active touring), που αποτελεί μία νέα προσέγγιση στον τουρισμό, κοινώς εναλλακτικός τουρισμός. Διότι οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού θεωρείται ότι θα συμβάλουν θετικά στην επίτευξη των βασικών στόχων της επιχείρησής μας. Πιο συγκεκριμένα οι επισκέπτες μας εξερευνούν και ανακαλύπτουν μέσα από βιωματικές δραστηριότητες, τις ομορφιές και τις ιδιαιτερότητες της ευρύτερης περιοχής του Ζαγορίου.

Ανάλογα με τα κίνητρά τους, τους διακρίνουμε σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες:

1. Πολιτιστικός τουρισμός

Ο πολιτιστικός τουρισμός είναι ο τουρισμός που γίνεται για πολιτιστικούς λόγους. Δηλαδή, έχει σαν κύριο τουριστικό προϊόν την επαφή, γνωριμία, γνώση και απόλαυση του πολιτισμού των τουριστικών προορισμών και των διαφόρων πολιτιστικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων. Αυτή η μορφή τουρισμού περιλαμβάνει επισκέψεις σε μουσεία, ιστορικά μνημεία, παραδοσιακούς οικισμούς, μοναστήρια, αξιοθαύμαστες φυσικές περιοχές, κτίρια με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική καθώς επίσης συμμετοχή σε παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια (πανηγύρια), εκδρομές και τέλος δοκιμή τοπικών παραδοσιακών προϊόντων.

Αναλυτικότερα στην περιοχή του Ζαγορίου αναπτύχθηκε μια ιδιόμορφη αρχιτεκτονική, που βασίζεται στην αφθονία της πέτρας και του ξύλου όπου η αρχιτεκτονική του αυτή είναι ένα ωραίο παράδειγμα μίμησης της φύσης από τον άνθρωπο. Επιπλέον επισκέψεις σε μουσεία όπως για παράδειγμα το λαογραφικό μουσείο κήπων, το μουσείο χλωρίδας και πανίδας Λαζαρίδη και το μουσείο παραδοσιακών επαγγελματών Ελαφοτόπου. Επίσης, λόγω του ότι είναι μια ορεινή περιοχή είναι φυσικό ότι η κτηνοτροφία είναι αναπτυγμένη. Τα γαλακτοκομικά λοιπόν είναι ανάμεσα στα προϊόντα που παράγει αυτός ο τόπος. Εκτός όμως από τη φέτα, το γιαούρτι και το φρέσκο βούτυρο θα βρει κανείς σπιτικά γλύκα του κουταλιού, μαρμελάδες και λικέρ φτιαγμένα από τους καρπούς των δέντρων που φύονται στα γύρω δάση. Γνωστό επίσης τοπικό προϊόν είναι και ο τραχανάς αλλά και οι πασίγνωστες Ζαγορίσιες πίτες (αλευρόπιτα, τυρόπιτα, κρεατόπιτα). Ακόμα στα βουνά που περιτριγυρίζουν το Δήμο φυτρώνουν κάθε είδους βότανα με τα πιο γνωστά το τσάι του βουνού και τη ρίγανη όπου θα έχει την

δυνατότητα ο επισκέπτης να βρει και να δοκιμάσει, σε όλα αυτά προστίθενται τα αλησμόνητα παραδοσιακά πανηγύρια των χωριών, γεμάτα με χορούς και τραγούδια από τους λαϊκούς οργανοπαίκτες της περιοχής.

2. Επαγγελματικός τουρισμός

Ο επαγγελματικός τουρισμός διακρίνεται σε τέσσερις μορφές:

A) Συνεδριακός τουρισμός: αποτελεί την κυριότερη μορφή του επαγγελματικού τουρισμού και είναι ο τουρισμός που γίνεται κατά τη διάρκεια ενός συνεδρίου, στο οποίο οι σύνεδροι, που έχουν επαγγελματική ιδιότητα, ενημερώνονται, συζητούν και παίρνουν αποφάσεις για σημαντικά και κοινού ενδιαφέροντος θέματα, αλλά στον εκτός του συνεδρίου χρόνο (στο περιθώριο του συνεδρίου ή σε προγραμματισμένο σκόπιμα, πριν, ενδιάμεσα και μετά, το συνέδριο χρόνο) έχουν τουριστικές δραστηριότητες.

B) Εκπαιδευτικός τουρισμός: Ο τουρισμός εκμάθησης και εκπαίδευσης είναι μια μορφή εναλλακτικού τουρισμού που έχει σαν κύριο σκοπό τη απόκτηση ειδικών γνώσεων ή την επιμόρφωση σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος παράλληλα και σε συνδυασμό με την ψυχαγωγία και την αναψυχή. Αφορά τη συμμετοχή τουριστών σε εκπαιδευτικά προγράμματα και σε εργαστήρια ειδικών ενδιαφερόντων όπως οι χειροτεχνίες και οι παραδοσιακές τέχνες.

Γ) Εκθεσιακός Τουρισμός: Περίπτωση εκθεσιακού τουρισμού υπάρχει και για τους εκθέτες και τους συνοδούς τους, για τους οργανωτές των εκθέσεων και για το βοηθητικό προσωπικό όπου μετακινούνται από τον τόπο της διαμονής τους για να μεταβούν στο Οικομουσείο Ζαγορίου και στα περιθώρια της έκθεσης, έχουν επίσης τουριστικές δραστηριότητες.

Δ) Ερευνητικός τουρισμός: Περιλαμβάνει τους τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή στα πλαίσια ερευνητικών εργασιών που αφορούν κυρίως το περιβάλλον. Όσο αναφορά την περιοχή του Ζαγορίου βρίσκεται στο σημείο συνάντησης του νότιου ξηρού κλίματος της λεκάνης της Μεσογείου και του βόρειου υγρού κλίματος της κεντρικής Ευρώπης, πράγμα που σημαίνει ότι εκεί συναντήθηκαν και διασταυρώθηκαν είδη της κεντροευρωπαϊκής ψυχρόβιας χλωρίδας και πανίδας με είδη της μεσογειακής θερμόβιας χλωρίδας και πανίδας. Τα νέα είδη που προέκυψαν βρήκαν και τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να διατηρηθούν. Έτσι, η περιοχή παρουσιάζει μεγάλο επιστημονικό ενδιαφέρον για τους φυσιολόγους: βρίσκουν να μελετήσουν διάφορα σπάνια έντομα και ερπετά, ένα μοναδικό είδος σκαραβαίου, δυσεύρετα είδη ορχιδέας, φαρμακευτικά φυτά (βότανα και αρωματικά φυτά) που σπανίζουν όλο και περισσότερο. Η ευρύτερη περιοχή φιλοξενεί πάνω από 50 είδη δασικών δέντρων και θάμνων όπως επίσης γνωστά και άγνωστα μανιτάρια, δηλητηριώδη και φαγώσιμα.

3. Θρησκευτικός τουρισμός:

Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού, που αφορά μια κατηγορία ατόμων που επισκέπτονται θρησκευτικά μνημεία και εκκλησίες που βρίσκονται στην περιοχή μας είτε για λόγους λατρείας είτε για να πάρουν μέρος σε κάποιες θρησκευτικές εκδηλώσεις. Σε κάθε χωριό ή μικρό οικισμό, ακόμη και σε απομονωμένες πλαγιές ή δάση, θα συναντήσετε πολλές εκκλησίες ή εκκλησάκια και αρκετά ενεργά ή εγκαταλελειμμένα μοναστήρια, που όλα αξίζουν την προσοχή σας. Για παράδειγμα μπορεί κάποιος να επισκεφθεί τη μονή Αγίας Ευαγγελίστριας στα Άνω Πεδινά, είτε τη μονή Αγίας Παρασκευής στο Μονοδένδρι, κ.α.

4. Αθλητικός τουρισμός

Είναι ο τουρισμός που απευθύνεται αποκλειστικά σε ανθρώπους που έχουν σκοπό να επιδοθούν σε καλοκαιρινά ή χειμερινά αθλητικά σπορ. Τα **Ζαγοροχώρια** προσφέρονται για πολλές δραστηριότητες, μερικές από αυτές που μπορείτε να κάνετε είναι πεζοπορία, ορειβασία, rafting, ποδήλατο βουνού, ψάρεμα, κυνήγι, τοξοβολία, ιππασία, αιρωπτερισμό, αναρρίχηση κ.α. Ο Βοϊδομάτης και ο Αώος ποταμός είναι ιδανικοί για τους λάτρεις του **rafting** και του **καγιάκ**. Σχετικά με την ορειβασία, υπάρχουν πολλές διαφορετικές αναβάσεις με διαφορετικούς βαθμούς δυσκολίας, άλλες για έμπειρους ορειβάτες και όχι μόνο. Μερικές από αυτές τις διαδρομές ξεκινούν από το χωριό Άστρακα του Ζαγορίου, την Γκαμήλα, καθώς και από την τοποθεσία Τσούκα Ρόσσα. Επιπλέον, στο Ζαγόρι υπάρχουν 31 σηματοδοτημένα μονοπάτια από το πρόγραμμα “LIFE – Ζαγόρι”, και κίτρινες πινακίδες που ενώνουν τα χωριά μεταξύ τους και σας οδηγούν σε όλα τα αξιοθέατα της περιοχής. Κάποιες από τις πιο όμορφες διαδρομές για πεζοπορία είναι η Σκάλα του Βραδέτου, η ανάβαση στην Τύμφη και το Φαράγγι του Βίκου.

Προφίλ Τουρίστα

Πολύ σημαντικό είναι να προσπαθήσουμε να δούμε ποιος είναι τελικά ο επισκέπτης. Πρέπει να είναι πολυταξιδεμένος, με ιδιαίτερες ανησυχίες, να αποφεύγει τα οργανωμένα πακέτα τουρισμού και να επιδιώκει διακοπές με περισσότερο νόημα και συνήθως ανήκει σε περιβαλλοντική οργάνωση ή άλλη κοινωνική ομάδα. Συγκεκριμένα το κοινωνικό, ηλικιακό, οικονομικό και μορφωτικό προφίλ του είναι:

Ηλικία:

Μέσος όρος 35-45 ετών, παρόλο που οι ηλικίες διαφοροποιούνται ανάλογα με τις δραστηριότητες και το κόστος του ταξιδιού.

Φύλλο:

50% γυναίκες -50% άντρες, έντονη διαφοροποίηση παρουσιάζεται ανάλογα με τη δραστηριότητα

Εκπαίδευση:

Το 82% είναι ανώτερου μορφωτικού επιπέδου.

Οικογενειακή κατάσταση:

Δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφορές ανάμεσα στους κλασικούς τουρίστες και στους εναλλακτικούς τουρίστες.

Σύνθεση ταξιδιωτών:

Προτιμούν να ταξιδεύουν σε ζευγάρια το 60%, το 15% προτιμά να ταξιδεύει με τις οικογένειές τους και το 13% προτιμάει μόνοι τους.

Διάρκεια ταξιδιού :

Η πλειοψηφία των έμπειρων τουριστών απάντησε ότι η ιδανικότερη διάρκεια ταξιδιού είναι 8-14 μέρες.

Κόστος ταξιδιού:

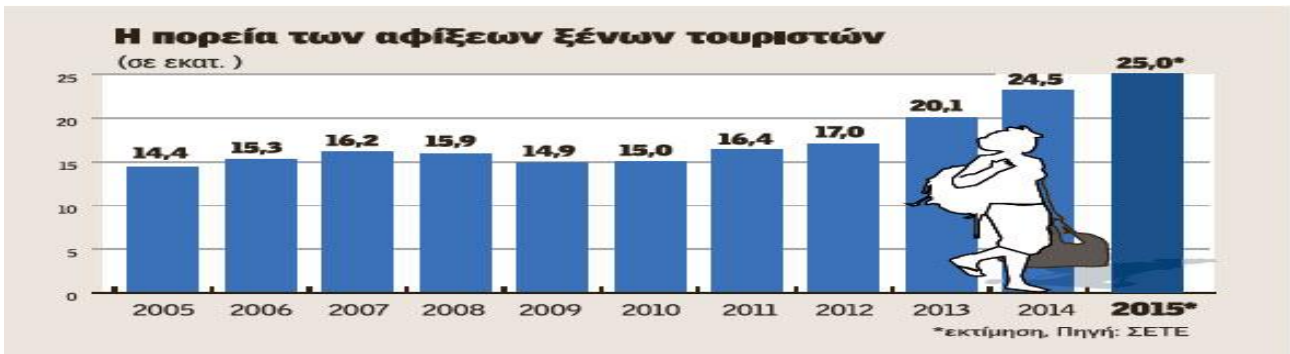
Το σύνολο των επισκεπτών είναι διατεθειμένο να πληρώσει παραπάνω από ότι οι κλασικοί τουρίστες.

Κίνητρα για το επόμενο ταξίδι:

Να απολαύσουν και να έρθουν σε επαφή με τη φύση αποκτώντας νέες εμπειρίες .

ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Παρακάτω ακολουθεί το διάγραμμα όπου σύμφωνα με το Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων παρουσιάζεται ο αριθμός των τουριστών που επισκέπτονται την χώρα μας καθώς και την πορεία των αφίξεων των ξένων τουριστών. Παρατηρείται ότι από το 2005 έως το 2015 υπάρχει ανοδική πορεία των αφίξεων με σημαντική αύξηση το 2015.

Η Ήπειρος, αν και πιο απομονωμένη τουριστικά, με τα στοιχεία να την καθιστούν την πιο φτωχή περιφέρεια στην Ελλάδα, διαθέτει πλούτο σε φυσικό κάλλος, πολιτιστική κληρονομιά, τοπική κουζίνα και πρωτογενή παραγωγή. Με αυτά τα «όπλα» φιλοδοξεί να τοποθετηθεί στον τουριστικό στίβο, συνθέτοντας ένα προϊόν που θα προσελκύει επισκέπτες όλες τις εποχές του χρόνου.

Η περιοχή του Ζαγορίου έχει εξελιχθεί σε πόλο έλξης τόσο ξένου όσο και εγχώριου τουρισμού. Περίπου 300.000 τουρίστες επισκέπτονται την περιοχή. Εξαιτίας της πολιτιστικής και πολιτισμικής παράδοσης, όπως επίσης και τα πολλά φυσικά κάλλη και τη γεωμορφολογία της περιοχής, την κάνουν ιδανικό μέρος για τη δημιουργία της επιχείρησής μας. Προσφέρεται για πολλά είδη εναλλακτικού τουρισμού, όπως ο περιπατητικός, ο ορειβατικός μουσειακός, ο συνεδριακός(για επιστημονικά συνέδρια), όπως επίσης και για extreme sports (καγιάκ, rafting, αλεξιπτωτο πλαγιάς, κλπ).

ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΟΥ ΣΤΟΧΕΥΟΥΝ

- Αύξηση του ημεδαπού τουρισμού (για πολιτιστικό-θρησκευτικό τουρισμό, τουρισμό περιπέτειας, χειμερινό, φυσιολατρικό). Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε τουρισμό προερχόμενο από τη Θεσ/νίκη και τα άλλα αστικά κέντρα της Β. Ελλάδος, τουρισμό από τα αστικά κέντρα της Θεσσαλίας, τουρισμό από την Αθήνα, Πάτρα.

- Διατήρηση και αύξηση των τουριστών από τις χώρες: Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Αγγλία, Ολλανδία & Ισραήλ (για πολιτιστικό τουρισμό, τουρισμό περιπέτειας, ορεινό-οικολογικό, φυσιολατρικό τουρισμό).
- Προσέλκυση τουριστών εναλλακτικών μορφών τουρισμού-επιλεκτικού τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων (Ιταλοί-Αυστριακοί -Γερμανοί-Ελβετοί-Ολλανδοί προτιμούν τον τουρισμό περιπέτειας), (Γερμανοί, Αυστριακοί, Γάλλοι, Αγγλοι, Ολλανδοί, Ισραηλινοί προτιμούν τον φυσιολατρικό, ορεινό τουρισμό). Οι Ολλανδοί ήδη δείχνουν μία ιδιαίτερη προτίμηση στην περιοχή του Ζαγορίου.
- Προσέλκυση συνεδριακού τουρισμού τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό και κυρίως από την Ευρώπη
- Προσέλκυση εταιριών για ανάπτυξη τουρισμού κινήτρων και αντίστοιχα προώθηση του συνεδριακού τουρισμού για τα στελέχη τους, κυρίως από τις Ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και από την Ελλάδα.
- Προσέλκυση ειδικών ομάδων τουρισμού που ενδιαφέρονται για έρευνες (βοτανολογίας-εντομολογίας και αρχιτεκτονική της περιοχής), κυρίως από την Ευρώπη και την Αμερική-Καναδά.
- Προσέλκυση περισσότερου Ισραηλινού στοιχείου (για πολιτιστικό-θρησκευτικό τουρισμό). Οι Ισραηλινοί αναζητούν το Εβραϊκό στοιχείο που υπάρχει στα Γιάννενα (η πόλη ήταν η δεύτερη Εβραϊκή παροικία στην Ελλάδα, υπάρχει μάλιστα και συναγωγή).
- Προσέλκυση φοιτητών του εξωτερικού με προγράμματα ανταλλαγών με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, κυρίως από Ευρωπαϊκές χώρες.
- Προσέλκυση τουρισμού τρίτης ηλικίας (για πολιτιστικό-θρησκευτικό τουρισμό), κυρίως από την Ελλάδα και λιγότερο από το εξωτερικό.
- Προσέλκυση μαθητών μέσω σχολικών εκδρομών.
- Προσέλκυση τουρισμού από ΗΠΑ, αφού υπάρχει κάποια ξενοδοχειακή υποδομή για τους τουρίστες αυτούς που απαιτούν υψηλές προδιαγραφές. Για τον λόγο αυτό άλλωστε κατασκευάζονται και καινούριες μονάδες αμερικανικών προδιαγραφών ιδιαίτερα στην περιοχή του Ζαγορίου που θα μπορούν να φιλοξενήσουν τουρισμό απαιτήσεων.

Η επιτυχία των οικομουσείων στη Γαλλία παρατηρείται με ενδιαφέρον και σε άλλα μέρη της Ευρώπης στα τέλη της δεκαετίας του 1970 και στις αρχές του 1980. Ωστόσο, η φιλοσοφία και η ορολογία των οικομουσείων φαίνεται να προσλαμβάνεται με διαφορετικό τρόπο από τις διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις. Οι σκανδιναβικές χώρες, η Πορτογαλία και οι γαλλόφωνες περιοχές του Βελγίου δείχνουν ένα ειλικρινές ενδιαφέρον για τον ιδιαίτερο αυτό τύπο μουσείων. Κατά τη δεκαετία του 1990 ο αριθμός των οικομουσείων αυξάνεται στην Ευρώπη, ιδιαιτέρως στην Ιταλία και στην Ισπανία με αξιοσημείωτο ρυθμό. Με αφετηρία τη Γαλλία, λοιπόν, το οικομουσείο ακολουθεί δύο εκ διαμέτρου αντίθετες διαδρομές τόσο γεωγραφικά όσο και εννοιολογικά, μια προς τη Δύση και μια προς την Ανατολή. Τα πολιτισμικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά του κάθε τόπου, αλλά και οι πολιτικές που εφαρμόζονται διαφοροποιούν σε πολύ μεγάλο βαθμό το τελικό αποτέλεσμα.

Όσον αφορά το πρώτο οικομουσείο της χώρας μας, θεωρείται ο λιμναίος οικισμός Δισπηλίου, ο οποίος βρίσκεται σε ένα μικρό παραλίμνιο χωριό της Καστοριάς στην περιοχή Νησί. Στην ουσία πρόκειται για μια σύγχρονη αναπαράσταση σε πραγματικές διαστάσεις του Νεολιθικού Λιμναίου Οικισμού, ενώ τη διαχείρισή του έχουν αναλάβει η επιστημονική ομάδα από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, και σε συγχρονισμό με τις διεθνείς εξελίξεις, η έννοια του οικομουσείου στην Ελλάδα, δείχνει να έχει απομακρυνθεί από τα στενά όρια της γραμμικής αφήγησης που υπαγορεύει ένα υπαίθριο μουσείο, προσεγγίζοντας κατά πολύ την φιλοσοφία των οικομουσείων του εξωτερικού. Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα αυτής της στροφής, αποτελούν το «Οικομουσείο Κουρήτια Οδός», στο Ρέθυμνο, το «Ecomuseum of Rhodes» και το «Vjosa/Aoos River Ecomuseum», ενώ καθοριστικός παράγοντας στη δημιουργία τους, θεωρείται η ύπαρξη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, τόσο με πολιτιστικό όσο και με περιβαλλοντικό προσανατολισμό, τα οποία αποτελούν τη βασική, αν όχι τη μόνη, πηγή χρηματοδότησης αυτών των πρωτοβουλιών.

Συνολικά, και οι τρεις αυτές περιπτώσεις που μελετήθηκαν, αφορούν σε πρωτοβουλίες ιδιωτών ή/και οργανώσεων, χρηματοδοτούμενες κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από ευρωπαϊκά προγράμματα, προσανατολισμένα στην περιφερειακή ανάπτυξη και τον τουρισμό. Καλύτερη εφαρμογή του παραδείγματος, παρατηρείται στην περίπτωση του ποταμού Αώου, σε αντίθεση με το παράδειγμα της Ρόδου ή αυτό του

Ρέθυμνου, γεγονός το οποίο οδηγεί στην υπόθεση ότι τόσο η κατάσταση της τοπικής οικονομίας όσο και η ενασχόληση των κατοίκων τους με τον τουρισμό, μπορούν να θεωρηθούν σημαντικοί παράγοντες στην επιτυχία ή μη, ενός τέτοιου εγχειρήματος.

Σε αυτό το πλαίσιο, η περίπτωση του οικομουσείου του ποταμού Αώου, θεωρήθηκε αντιπροσωπευτικό παράδειγμα της εφαρμογής της έννοιας οικομουσείο στην Ελλάδα παρόλα αυτά δεν έχει υλοποιηθεί λόγω του ότι το οικομουσείο αυτό δεν έχει λάβει ακόμη νομική μορφή ώστε να του επιτρέψει να λειτουργεί ανεξάρτητα των διαχειριστών έργου. Το οικομουσείο του Ζαγορίου όμως χρησιμοποίησε την ιδέα του ως βάση για την δημιουργία της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης.

Στόχος του είναι η ανάδειξη, προβολή και προστασία της πολιτιστικής και οικολογικής κληρονομιάς στην ευρύτερη περιοχή, μέσα από μια διαδραστική αφήγηση της διαχρονικής σχέσης των ανθρώπων με το φυσικό τους περιβάλλον, στηρίζοντας παράλληλα την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε αυτό το σημείο, φαίνεται να αποκτά η άμεση ανταπόκριση και ο ενθουσιασμός της τοπικής κοινότητας, η οποία συνεπήρε ακόμη και τους πιο σκεπτικούς. Συμπερασματικά, θα πρέπει να τονισθεί ότι η αυξητική αυτή τάση που παρατηρείται διεθνώς στη δημιουργία νέων οικομουσείων, προκύπτει και από την χρηματοδότηση που αυτά λαμβάνουν στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Η έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού, το μη εξειδικευμένο προσωπικό στη πορεία λειτουργίας του και η περιορισμένη διάχυση της φιλοσοφίας του οικομουσείου, σε συνδυασμό με ελλειπείς πόρους, θεωρούνται βασικοί παράγοντες που καθιστούν τις περισσότερες φορές μη βιώσιμες αντίστοιχες δράσεις, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Εφοδιαστική αλυσίδα

Η εφοδιαστική αλυσίδα περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες και τους ανθρώπους που συμμετέχουν ή έχουν σχέση με τον οικότουρισμό. Συγκεκριμένα, αποτελείται από:

- τα ξενοδοχεία περιοχής με τα οποία θα συνεργαζόμαστε με σκοπό να παίρνουμε τους τουρίστες και να τους ξεναγούμε
- το εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο θα συνοδεύει και θα ξεναγεί τους τουρίστες στις διάφορες διαδρομές που θα παρέχει το Οικομουσείο
- το προσωπικό του γραφείου το οποίο θα μπορεί να εξυπηρετεί Έλληνες και ξένους τουρίστες
- οι τουρίστες θα έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν πριν να έρθουν στο Ζαγόρι ποιο πακέτο επιθυμούν και αυτό θα γίνεται μέσω της ιστοσελίδας που θα διαθέτουμε
- όσοι τουρίστες βρίσκονται ήδη στη περιοχή θα έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται το Οικομουσείο και να ενημερώνονται για τις υπηρεσίες που θα παρέχουμε.

S.W.O.T ΑΝΑΛΥΣΗ

<p>Δυνατά σημεία</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Μοναδικότητα φυσικού πολιτιστικού τοπίου ❖ Μικρός ανταγωνισμός ❖ Καινοτόμα ιδέα διαχείρισης οικομουσείου από ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ❖ Πολυθεματικότητα εκδηλώσεων ❖ Αεροδρόμιο και Λιμάνι στα 30 και 75 χλμ αντιστοιχα 	<p>Αδύνατα σημεία</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ο ελλιπής προσδιορισμός του ανταγωνιστικού πεδίου και η σχετικά εσωστρεφής θεώρηση ❖ Η εικόνα που παρουσιάζει το εθνικό οδικό δίκτυο, ελλιπής διεθνών πτήσεων ❖ Ανεπαρκείς επενδύσεις σε πολιτιστικούς φορείς ❖ Μη αναγνωρισιμότητα της εταιρίας λόγω της νεότητας της
<p>Ευκαιρίες</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Η παγκοσμιοποίηση και η κατάργηση των συνόρων δίνει τη δυνατότητα για διεύρυνση της απήχησης του Οικομουσείου ❖ Ανάπτυξη νέων μορφών τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας <ul style="list-style-type: none"> ❖ Διάδοση της φιλοσοφίας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στο χώρο των επιχειρήσεων ❖ Αξιοποίηση Τοπικών Πολιτιστικών δυνάμεων ❖ Αναβάθμιση Ευρύτερης Περιοχής ❖ Αύξηση Ξένων Επισκεπτών ❖ Ευαισθητοποίηση Δημοτικής Αρχής ❖ Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού 	<p>Απειλές</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Μη σταθερό οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα ❖ Στάση πληρωμών και έντονη γραφειοκρατεία και δημόσιων φορέων

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (PEST)

Ανάλυση Περιβάλλοντος :

Το περιβάλλον είναι εκείνο που δίνει στην επιχείρηση τις ευκαιρίες για ανάπτυξη ή κρύβει απειλές για την επιβίωσή της.

α. Πολιτικό – Νομικό Περιβάλλον

Το πολιτικό περιβάλλον περιλαμβάνει τη γενική πολιτική κατάσταση της χώρας στην οποία ένας οργανισμός δραστηριοποιείται και τη συγκεκριμένη στάση που η εκλεγμένη κυβέρνηση έχει έναντι των επιχειρήσεων. Είναι φυσικό οι επιχειρήσεις κάθε χώρας να επηρεάζονται από την υφιστάμενη πολιτική κατάσταση. Οι πολιτικές συνθήκες, δηλαδή, που επικρατούν σε ένα συγκεκριμένο χώρο επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις ενέργειες των επιχειρήσεων. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι οι κανονισμοί και οι νόμοι που θεσπίζονται θέτουν περιορισμούς στη λήψη αποφάσεων από τη διοίκηση επιχειρήσεων.

Το πολιτικό περιβάλλον αποτελεί ένα παράγοντα διαμόρφωσης του Μακρο- οικονομικού περιβάλλοντος των επιχειρήσεων. Γενικότερα όμως θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο κλάδος του τουρισμού και πιο ειδικά του εναλλακτικού τουρισμού δε δέχεται άμεσες επιδράσεις από τις πολιτικές αλλαγές.

Ελληνική νομοθεσία για τις Κοιν.Σ.Επ

Ν. 4019/2011, Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ Α' 216/30.09.2011)

Οικονομικό περιβάλλον

Το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον αποτελεί μια από τις σημαντικότερες μεταβλητές, καθώς επηρεάζει με τον ίδιο τρόπο μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις. Έτσι, οι μακροχρόνιες εξελίξεις συνιστούν μια κρίσιμη εξωτερική δύναμη σε όλες τις επιχειρήσεις του κλάδου και οι οποίες είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθούν σε μακροπρόθεσμο επίπεδο. Επιτόκια, πληθωρισμός, μεταβολές στο διαθέσιμο εισόδημα, δείκτες χρηματιστηρίου και το στάδιο του γενικού επιχειρηματικού κύκλου είναι ορισμένοι από τους οικονομικούς παράγοντες στο μακρο- περιβάλλον που μπορούν να επηρεάσουν τις επιχειρηματικές πρακτικές σε έναν οργανισμό. Η αύξηση του πληθωρισμού, σε συνδυασμό με τη δυσανάλογη με αυτήν αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών, περιορίζει την αγοραστική τους ικανότητα. Οι καταναλωτές περιορίζουν τις ελαστικές τους δαπάνες. Ενδεχομένως, δηλαδή, θα εξακολουθήσουν να πηγαίνουν διακοπές και να τρώνε σε εστιατόρια, αλλά θα περιορίσουν τη διάρκεια των διακοπών τους και τα έξοδά τους στον τόπο προορισμού, ή θα επιλέξουν πιο φθηνό προορισμό. Επίσης, όσοι θα επέλεγαν μακρινούς προορισμούς του εξωτερικού, μπορεί τώρα να επιλέξουν πιο κοντινούς προορισμούς και να επιλέξουν το Ζαγόρι. Μια τέτοια επιλογή ενδέχεται να έχουμε αύξηση του τουρισμού στο Ζαγόρι.

Κοινωνικό – Πολιτιστικό περιβάλλον

Το κοινωνικό-πολιτιστικό περιβάλλον αντιπροσωπεύει το σύνολο των αξιών, πεποιθήσεων, ιδανικών και άλλων χαρακτηριστικών που διακρίνουν τα μέλη μιας κοινωνίας από μιας άλλης. Η διάσταση αυτή έχει μεγάλη σημασία για την επιχείρησή μας και τον τρόπο με τον οποίο αυτή οργανώνεται και δραστηριοποιείται. Γενικά η τάση της εποχής στρέφεται από τον κλασικό τουρισμό στον εναλλακτικό ο οποίος συνδυάζει και προσφέρει στον καταναλωτή ταυτόχρονα πολλά ωφέλει (πολιτιστικά, εκπαιδευτικά, αθλητικά κα)

Τεχνολογικό περιβάλλον

Η διάσταση αυτή της ανάλυσης αφορά τις τεχνολογικές τάσεις ή τεχνολογικά επιτεύγματα που λαμβάνουν χώρα έξω από την αγορά και είναι δυνατό να έχουν σημαντική επίδραση στην επιχείρηση και τη στρατηγική της. Οι τάσεις αυτές μπορεί να αποτελούν ευκαιρίες για εκείνες τις επιχειρήσεις που έχουν τη δυνατότητα να τις εκμεταλλευτούν και να τις εισάγουν αποτελεσματικά στις δραστηριότητές τους. Ωστόσο, μια τεχνολογία είναι δυνατό να αποτελεί και σημαντική απειλή για μια επιχείρηση, εάν η επιχείρηση δεν προσαρμοστεί αρμονικά σε αυτήν.

Γενικά, ο τουριστικός κλάδος δεν υπόκειται σε έντονες τεχνολογικές εξελίξεις. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας χάνει την αξία της στον τομέα αυτό. Η χρήση των Η/Υ για μηχανογράφηση των λειτουργιών της εταιρείας της επιτρέπει τον καλύτερο έλεγχο και συντονισμό των όσων συμβαίνουν μέσα σε αυτή. Η τεχνολογία του διαδικτύου δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να προωθήσουν παγκόσμια το προϊόν τους με ένα σχετικά φθηνό μέσο. Συγχρόνως, η παροχή υπηρεσιών διαδικτύου στους πελάτες αυξάνει την αξία του προσφερόμενου από το ξενοδοχείο προϊόντος.

Παρακάτω θα παρουσιάσουμε τόσο τις πιθανές δαπάνες όσο και τα πιθανά έσοδα της επιχείρησής μας. Ειδικότερα, αναφορικά με τις προβλεπόμενες δαπάνες, θεωρούμε αναγκαίο για την καλή λειτουργία της επιχείρησής μας να προβούμε στις παρακάτω αγορές του απαραίτητου εξοπλισμού και τις απαιτούμενες ενέργειες (διαμόρφωση χώρου, προβολή – προώθηση).

Αναλυτικός Προϋπολογισμός Εξοπλισμού

<i>A/A</i>	<i>Περιγραφή</i>	<i>Ποσότητα</i>	<i>Ποσό (ευρώ)</i>
1	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	4	3000
2	Ειδικό λογισμικό για κρατήσεις	1	1000
3	Βιβλιοθήκη	2	1200
4	Ντουλάπα	1	500
5	Ψυγείο	1	300
6	Φωτοτυπικό	1	600
7	Καναπέδες	2	2000
8	Βοηθητικές καρέκλες	20	3000
9	Τηλέφωνα	2	100
10	laptop	1	500
11	Καρέκλες γραφείου	3	1000
12	Γραφεία	3	1000
13	Fax	1	100

14	Ηλεκτρική σκούπα	1	50
15	Projector	1	300
16	Επιφάνεια προβολής	1	200
17	Πίνακες ανακοινώσεων	3	100
18	Mini-Bus	1	15.000
		Σύνολο	29.750

Οι συνεδριακές εγκαταστάσεις και τα γραφεία του οικομουσείου θα βρίσκονται στα Άνω Πεδινά στο πνευματικό κέντρο του χωριού, σε ένα κτίριο το οποίο θα παραχωρήσει δωρεάν ο δήμος Ζαγορίου για την αναδιαμόρφωση και αναπαλαίωση του.

Αναλυτικός Προϋπολογισμός Διαμόρφωσης Χώρων

A/A	Περιγραφή	Ποσότητα	Ποσό (ευρώ)
1	Επισκευή στέγης		3000
2	Επιδιόρθωση τοίχων		1000
3	βάψιμο		3000
4	Επισκευή Περίφραξης		500
5	Διαχωριστικό χώρων		1000
6	Επισκευή Ηλεκτρολογικής εγκατάσταση		1500
7	Κλιματισμός	5	2500
8	Επισκευή Πλακάκια-Είδη		2000

	υγιεινής		
		Σύνολο	14.500

Αναλυτικός Προϋπολογισμός Άλλων Δαπανών-Προβολή Προώθηση

A/A	Περιγραφή	Ποσότητα	Ποσό (ευρώ)
1	Ιστοσελίδα		600
2	Δημιουργία και εκτύπωση εντύπων		1600
3	Κάρτες		350
4	Πινακίδα	1	750
		Σύνολο	3.300

Συγκεντρωτικός Πίνακας Δαπανών

A/A	Κατηγορία Δαπάνης	Προβλεπόμενο κόστος	Ποσοστό επί της επένδυσης (%)
1	Εξοπλισμός	29.750	62,56
2	Διαμόρφωση χώρων	14.500	30,49
3	Άλλες Δαπάνες	3.300	69,40
	Σύνολο	47.550	100%

Χρηματοδοτικό Σχήμα

	<i>Ποσά</i>	<i>Ποσοστά (%)</i>
Ίδια κεφάλαια	3000	3,4
Τραπεζικός Δανεισμός	20000	22,72
Δημόσια χρηματοδότηση-ΕΣΠΑ	50000	56,81
Χρηματοδότηση Δήμου Ζαγορίου	10000	11,36
Χορηγίες	5000	5,68
Σύνολο	88000	100%

Η επένδυση θα επιδοτηθεί κατά 56,81% από δημόσια χρηματοδότηση και συγκεκριμένα μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 από το πρόγραμμα «Επιχειρηματική ευκαιρία». Επιπλέον, οι εταίροι θα συμβάλουν στο ίδιο μερίδιο με ποσοστό 3,4% της συνολικής επένδυσης και ο τραπεζικός δανεισμός θα φτάσει στο 22,72% της συνολικής επένδυσης με επιτόκιο 8% της συνεταιριστικής τράπεζας Ηπείρου. Επιπρόσθετα, ο δήμος Ζαγορίου θα χρηματοδοτήσει με 11,36% της συνολικής επένδυσης για την ανάπλαση του κτιρίου και την πολιτιστική ανάδειξη του Ζαγορίου. Τέλος, τοπικές επιχειρήσεις θα αποτελέσουν χορηγοί του Οικομουσείου κατά 5,68% της συνολικής επένδυσης για την ανάδειξη και αξιοποίηση της περιοχής.

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

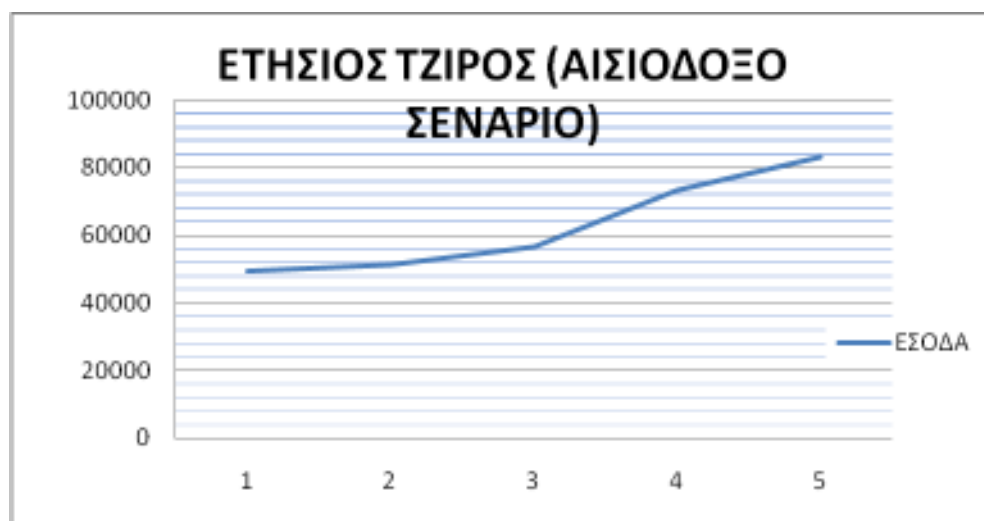
Ακολουθεί χρηματοοικονομικό σχέδιο της επιχείρησης για τα πρώτα πέντε έτη λειτουργίας σε δύο σενάρια, ένα κανονικό και ένα απαισιόδοξο. Να σημειώσουμε ότι το κόστος των παροχών υπηρεσιών και αγαθών υπολογίζεται επί 60% του τζίρου ανά έτος.

Κανονικό Σενάριο (Αισιόδοξο)

Στο **κανονικό σενάριο** περιγράφεται η πολιτική που εφαρμόστηκε στην επιχείρηση με στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους της. Αρχικά, τον πρώτο χρόνο έχουμε ένα μέγιστο προβλεπόμενο πλήθος ατόμων που εισέρχονται στο οικομουσείο ανάλογα με την εποχή και σημαντική απήχηση σε εκπαιδευτικά σεμινάρια και συνέδρια και στον κάθε πελάτη ανέρχεται το ποσό των 3ευρώ κατά μέσο όρο. Στον δεύτερο χρόνο λειτουργίας της επιχείρησης υπάρχει μια

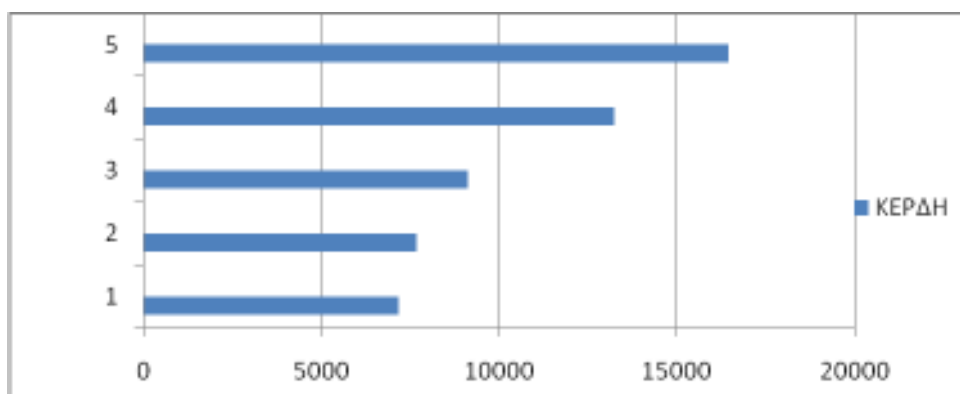
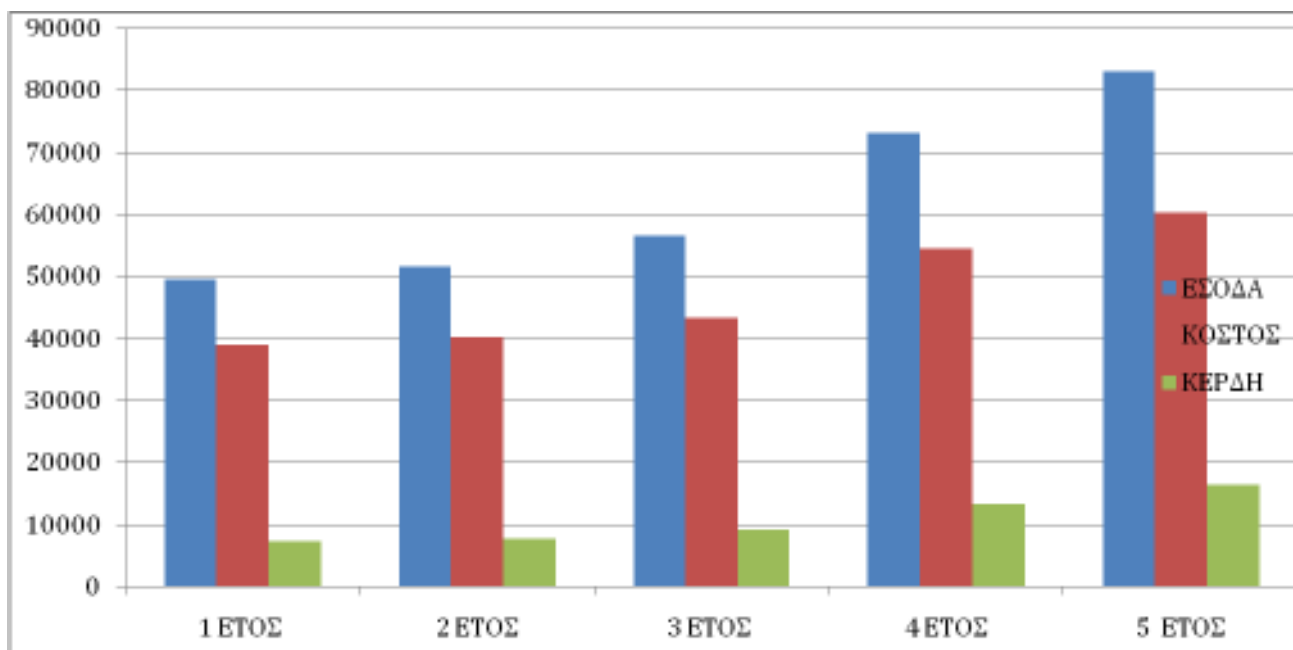
αύξηση των ατόμων κατά 4% . Στον τρίτο χρόνο λόγω μεγάλης απήχησης υπάρχει μια αύξηση σεμιναρίων και συνεδρίων κατά 20% και αύξηση των ατόμων κατά 4%. Στον τέταρτο χρόνο υπάρχει αύξηση των ατόμων κατά 6% και αύξηση της τιμής κατά 15% και μεγαλύτερη απήχηση σε συνέδρια και σεμινάρια κατά 20%, επίσης. Στον πέμπτο χρόνο η αύξηση των ατόμων συνεχίζεται κατά 6% , ενώ παράλληλα η απήχηση σε συνέδρια και σεμινάρια συνεχίζεται στο 20% της προηγούμενης χρονιάς.

ΕΤΟΣ	1			2			3			4			5			
ΠΡΟΙΟΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΟΣΟΤΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	
ΧΕΙΜΩΝΑΣ	1	3000	3	9000	1	3120	3	9360	1	3244,8	3	9734,4	1	3439,488	3,45	11866,23
ΑΝΟΙΞΗ	1	3000	3	9000	1	3120	3	9360	1	3244,8	3	9734,4	1	3439,488	3,45	11866,23
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ	1	4000	3	12000	1	4160	3	12480	1	4326,4	3	12979,2	1	4585,984	3,45	15821,64
ΦΘΙΝΟΠΟΡΟ	1	2000	3	6000	1	2080	3	6240	1	2163,2	3	6489,6	1	2292,992	3,45	7910,822
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ	30	60	2,5	4500	30	62,4	2,5	4680	36	64,896	2,5	5840,64	43,2	68,78976	2,88	8543,688
ΣΥΝΕΔΡΙΑ	10	200	4,5	9000	10	208	4,5	9360	12	216,32	4,5	11681,28	14,4	229,2992	5,18	17087,38
ΕΣΟΔΑ				49500				51480				56459,52				73096

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	1 ΕΤΟΣ	2 ΕΤΟΣ	3 ΕΤΟΣ	4 ΕΤΟΣ	5 ΕΤΟΣ
ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	29700	30888	33875,712	43857,6	49749,324
ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	4200	4326	4455,78	4000	4000
ΠΑΓΙΑ ΔΕΚΟ	1550	1550	1550	1650	1700
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ	800	800	800	1400	1442
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ	550	550	550	1000	700
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	2000	2000	2000	2600	2600
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ	38800	40114	43231,492	54507,6	60191,324

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	1 ΕΤΟΣ	2 ΕΤΟΣ	3 ΕΤΟΣ	4 ΕΤΟΣ	5 ΕΤΟΣ	Σύνολο
ΕΣΟΔΑ	49500	51480	56459,52	73096	82915,54	
ΚΟΣΤΟΣ	38800	40114	43231,49	54507,6	60191,324	
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣ	10700	11366	13228,03	18588,4	22724,216	
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	8239	8751,82	10185,5831	14313,068	17497,64632	
ΚΕΡΔΗ	7189	7701,82	9135,5831	13263,068	16447,64632	53737,11742

Στην περίπτωση του κανονικού σεναρίου μετά από 5 έτη λειτουργία της επιχείρησης θα καταφέρουμε να έχουμε απόσβεση της αρχικής μας επένδυσης, η οποία ήταν 47.550 και μάλιστα θα ξεπεράσουμε αυτό το ποσό έχοντας κέρδη 6.187 (53737,11-47.550), τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο Ζαγόρι. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται σε 1050 ευρώ το χρόνο και ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 23%.

Απαισιόδοξο σενάριο

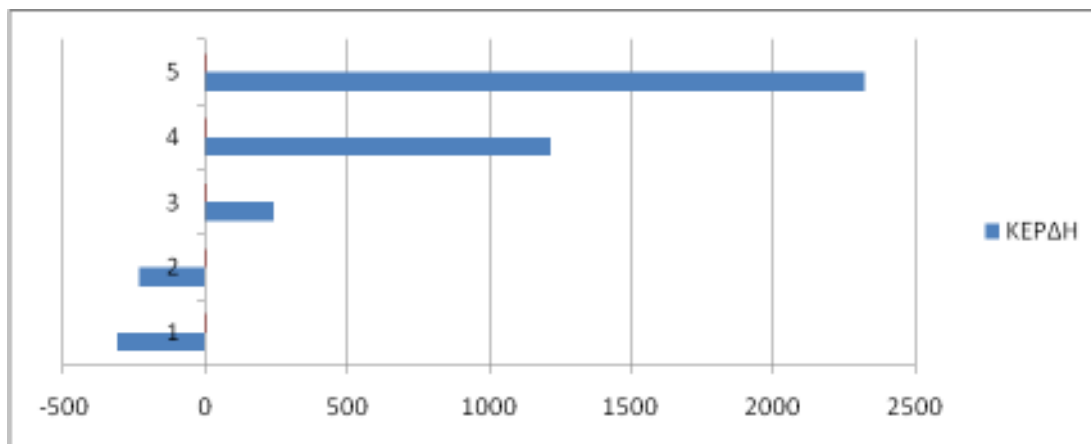
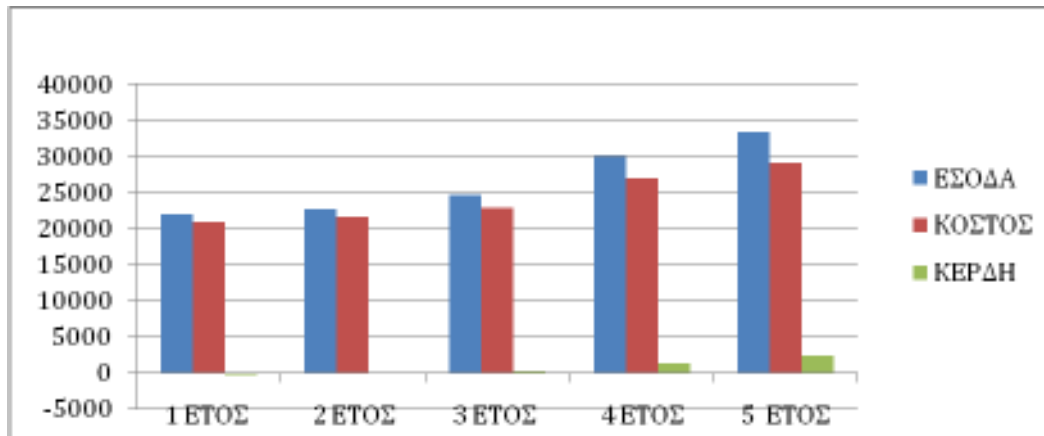
Στο **απαισιόδοξο σενάριο** περιγράφεται η πολιτική που εφαρμόστηκε στην επιχείρηση με στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους της. Αρχικά, τον πρώτο χρόνο έχουμε ένα ελάχιστο προβλεπόμενο πλήθος ατόμων που εισέρχονται στο οικομουσείο ανάλογα με την εποχή και μια ελάχιστη απήχηση σε εκπαιδευτικά σεμινάρια και συνέδρια και στον κάθε πελάτη ανέρχεται το ποσό των 2ευρώ κατά μέσο όρο. Στον δεύτερο χρόνο λειτουργίας της επιχείρησης υπάρχει μια αύξηση των ατόμων κατά 3.5% . Στον τρίτο χρόνο λόγω μεγάλης απήχησης υπάρχει μια αύξηση σεμιναρίων και συνεδρίων κατά 20% και αύξηση των ατόμων κατά 3,5%. Στον τέταρτο χρόνο υπάρχει αύξηση των ατόμων κατά 5% και αύξηση της τιμής κατά 10% και μεγαλύτερη απήχηση σε συνέδρια και σεμινάρια κατά 20%, επίσης. Στον πέμπτο χρόνο η αύξηση των ατόμων συνεχίζεται κατά 5% , ενώ παράλληλα η απήχηση σε συνέδρια και σεμινάρια συνεχίζεται στο 20% της προηγούμενης χρονιάς.

ΕΤΟΣ	1			2			3			4			5			
ΠΡΟΪΟΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΤΟΜΑ	ΤΙΜΗ	ΕΣΟΔΑ
ΧΕΙΜΩΝΑΣ	1	2000	2	4000	1	2070	2	4140	1	2142,45	2	4284,9	1	2249,573	2,2	4949,06
ΑΝΟΙΞΗ	1	2000	2	4000	1	2070	2	4140	1	2142,45	2	4284,9	1	2249,573	2,2	4949,06
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ	1	2500	2	5000	1	2587,5	2	5175	1	2678,063	2	5356,125	1	2811,966	2,2	6186,324
ΦΘΙΝΩΠΟΡΟ	1	1800	2	3600	1	1863	2	3726	1	1928,205	2	3856,41	1	2024,615	2,2	4454,154
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ	20	60	1,5	1800	20	62,1	1,5	1863	24	64,2735	1,5	2313,846	28,8	67,48718	1,65	3206,991
ΣΥΝΕΔΡΙΑ	5	200	3,5	3500	5	207	3,5	3622,5	6	214,245	3,5	4499,145	7,2	224,9573	3,85	6235,815
ΕΣΟΔΑ				21900				22666,5				24595,33				29981,4

ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	1 ΕΤΟΣ	2 ΕΤΟΣ	3 ΕΤΟΣ	4 ΕΤΟΣ	5 ΕΤΟΣ	
ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ		13140	13599,9	14757,2	17988,84	20078,076
ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ		3500	3605	3713,15	4000	4000
ΠΑΓΙΑ ΔΕΚΟ		1550	1550	1600	1650	1700
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ		600	600	600	1000	1030
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ		550	550	550	1000	700
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ		1600	1700	1700	2300	2500
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ		20940	21604,9	22920,35	27938,84	30008,076

ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	1 ΕΤΟΣ	2 ΕΤΟΣ	3 ΕΤΟΣ	4 ΕΤΟΣ	5 ΕΤΟΣ	Σύνολο
ΕΣΟΔΑ	21900	22666,5	24595,33	29981,4	33463,46	
ΚΟΣΤΟΣ	20940	21604,9	22920,35	27038,84	29081,076	
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	960	1061,6	1674,98	2942,56	4382,384	
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	739,2	817,432	1289,735	2265,7712	3374,43568	
ΚΕΡΔΗ	-310,8	-232,568	239,7346	1215,7712	2324,43568	3236,573

Στην περίπτωση του απαισιόδοξου σεναρίου μετά από 5 έτη από την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης μας θα καταφέρουμε να κάνουμε απόσβεση μόνο των χρημάτων που επένδυσαν οι εταίροι. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται σε 1050 ευρώ το χρόνο και ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 23%.

Καταλήγοντας υπενθυμίζουμε ότι το οικομυσειό αποτελεί εργαλείο περιφερειακής ανάπτυξης που εμπειρικλείει μέσα του αναπτυξιακές στρατηγικές για περιβαλλοντική αλλά και κοινωνικο-οικονομική βιωσιμότητα (Potschin και Haines-Young 2006).

Ωστόσο μια διεπιστημονική διαχείριση του οικομυσειού κρίνεται απαραίτητη, σύμφωνα με τις ανάγκες που απορρέουν από την ολιστική προσέγγιση του σύγχρονου πολιτιστικού τοπίου (Antrop 2004).